

NADĚJE

Časopis Nadace pro
transplantace kostní dřeně
a Českého národního
registru dárců dřeně



www.kostnidren.cz



Jak poděkovat za život?

Výjimečné chvíle
s výjimečnými
hrdiny

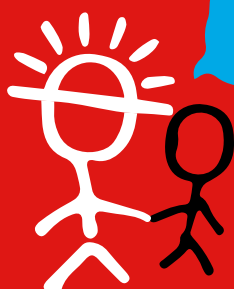
str. 3–4

Babička
jako ŠANCE

str. 6

Obláček se mění
v realitu

str. 8



I TY MŮŽEŠ
DÁT ŠANCI!

DMS KOSTNIDREN 30
DMS KOSTNIDREN 60
DMS KOSTNIDREN 90

na číslo **87777**
cena SMS je **30, 60 nebo 90 Kč**
účet nadace: 4343043/0300





Vážený a milí přátelé,

po dvou letech většího či menšího omezení naší činnosti, v důsledku protipandemických opatření, nás věřme čeká zbytek roku s možností plně rozvinout naše aktivity. A doufejme, že nejen zbytek roku, ale i léta příští.

Přes nutná omezení Nadace pro transplantace kostní dřeně i Český národní registr dárců dřeně plnily své hlavní cíle – tedy rozvoj nepřibuzenského dárcovství krvetvorných buněk a transplantačního programu obecně. I v loňském roce Nadace podpořila v této oblasti celkem 22 projektů částkou několika milionů korun. Přesto (logicky) poklesl nábor nových dárců na polovinu oproti roku 2019 a obě organizace čeká v následujícím období nelehký úkol tento pokles dohnat a dále rozšířit databázi dárců ČNRDD. Nepochybuji o tom, že tento úkol společně zvládneme – vždyť kromě virtuálního prostoru budeme mít konečně k dispozici i prostor „skutečný“ – přímý kontakt se všemi potenciálními dárci, spolupracovníky a podporovateli.

MUDr. Pavel Jindra, Ph.D.

Zvládneme to i s omezeními prostředky, neboť v důsledku ruské agrese na Ukrajině logicky příjmy nadace klesají. Mimochodem, nadace i registr přímo podporují partnerský registr na Ukrajině a pomáhají uprchlým ukrajinským hematologickým pacientům. Díky uvážlivému hospodaření Nadace v uplynulých letech, a především díky Vaší trvalé pomoci a podpoře nepochybuje o tom, že budeme úspěšní.

Na Vaši pomoc a podporu nespolehneme totiž jen my, ale především nemocní a jejich blízcí! Děkujeme!

Přeji klidné a krásné jaro a léto 2022, snad již definitivně bez omezení.

Pavel Jindra

předseda Správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně



Vážený přítel,

rok 2022 bychom mohli nazvat Rokem výročí. Registr i nadace slaví letos 30 let od svého založení primářem Kozou, od jehož odchodu uplyne za několik dní neuvěřitelných 10 let. Jakých tedy bylo těch deset posledních roků?

Mgr. Daniel Pagáč, MBA.

Počet potenciálních dárců v Registru se ztrojnásobil, nyní nás je přes sto tisíc. Podstatně se zvýšil počet odběrů kostní dřeně z naší vlastní databáze. Významně vzrostla poptávka zahraničních registrů po krvetvorných buňkách našich dárců. I kdyby nic dalšího, tak tyto tři skutečnosti svědčí o tom, že se není za co stydět, naopak můžeme být hrdí na výsledky, kterých jsme za posledních deset let společným úsilím dosáhli.

Významnou událostí letošního roku je zahájení výstavby Obláčky, o kterém bylo již mnohé řečeno a napsáno. Po téměř dvou letech důkladných příprav začala v březnu vlastní reálná stavba, nyní se dokončuje její první fáze – montáž a upevnění ocelové konstrukce na stávající budovu fakultní nemocnice.

Smutnou skutečností roku 2022 je válka na Ukrajině. Připojili jsme se k pomoci finanční podporou partnerského registru v Kyjevě, zároveň poskytujeme ve středisku U Pramenů dočasné ubytování pro bezprizorní uprchlíky, většinou se jedná o maminky s malými dětmi.

Milí přátelé, děkuji Vám za trvalou podporu, bez které bychom sami nic nedokázali. Přeji nám všem dalších 10 podobně úspěšných let a těžce zkušným přátelům na Ukrajině pak co nejdříve konec jejich nezměrného utrpení.

Srdečně zdraví

Daniel Pagáč

ředitel Českého národního registru dárců dřeně

Na počátku byla myšlenka, nezlomná vůle a úsilí jednoho člověka...

Na konci jsou desítky tisíc dárců, aktivita nesčítelně dobrovolných spolupracovníků a profesionálů.....



1992–2022
30 let
měníme životy

To jsou ti, kteří v loňském roce darovali své krvetvorné buňky pro ně neznámým pacientům a tím jim darovali šanci na život.



Výjimečné chvíle s výjimečnými hrdiny

Po dvou letech se 24. dubna 2022 mohl slavnostní večer Poděkování dárcům v pražském Obecním domě konat bez covidových omezení. To ještě znásobilo nádhernou atmosféru ve Sladkovského sále, který zaplnili dárci, kteří věnovali své krvetvorné buňky v minulém roce, jejich blízcí, přátelé, sponzoři a spolupracovníci Nadace pro transplantace kostní dřeně a Českého národního registru dárců dřeně.

Večer zahájil člen správní rady nadace MUDr. Tomáš Svoboda a uvedl houslového virtuosa světového renomé Pavla Šporcla, který během večera zahrál na své slavné modré housle několik skladeb.



V oficiální části večera primář Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň a předseda správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně MUDr. Pavel Jindra seznámil přítomné s tím, jak si nadace a registr vedly v druhém covidovém roce. Přes složitou situaci se nadace podařilo realizovat 22 projektů v hodnotě 2 430 250 Kč. V roce 2021 vstoupilo do ČNRDD 5 212 dárců a své krvetvorné buňky věnovali 52 dárců z celé České republiky.

Cena za největší materiální pomoc byla udělena firmám Novartis a Astra Zeneca.



Zvláštní cenu Adolfa Borna za mimořádný lidský čin po zásluze získala Iveta Hlobilová. Aktivita matky, již onemocněl před lety syn leukémií a díky transplantaci kostní dřeně se uzdravil, již přinesla nadaci a registru hodně finančních prostředků a přihlášených dobrovolných dárců. Je to vlastně díky za dobrý konec synovy nemoci. Říká: „Nedělám nic výjimečného – když člověk může pomáhat, tak by měl!“

Pokračování na straně 4



Cenu za největší nemateriální pomoc převzala ředitelka Šance Olomouc, neziskové organizace, která již 25 let pomáhá programu transplantací kostní dřeně.

Řekli:

Mons. Václav Malý, patron programu transplantací kostní dřeně

Žijeme v rozděleném světě, vy, dárci, vytváříte navzdory tomu, co se děje v dnešní době, kdy prožíváme válku, naději. Dáváte a nebudete vědět, komu jste pomohli, neuslyšíte slova vděku. Dáváte část sebe zadarmo, nejste vedeni ziskovými zájmy, a za to vám chci poděkovat.

Ondřej Vetchý, patron programu transplantací kostní dřeně

Během večera, jako je tento, si člověk uvědomí, že má co do činění s vrcholným projevem lidství. Je to opakem toho, co se děje na Ukrajině, tady se ukazuje, že lidský druh má svou krásnou stránku a za to vám strašně děkuju. Setkání pacientky s dárkyní, která jí zachránilo život, patří k nejsilnějším momentům, které jsem v životě zažil a já jsem vděčný, že jsem tu mohl být.

Pavel Šporcl

Byl to krásný a dojemný večer. Už když jsem tu byl před pěti lety, jsem si uvědomil, jakou úžasnou činnost nadace a registr dělají, jak je úžasné, že dárci dávají kus sebe, aby zachránili někomu život. O to víc mě to zasáhlo v dnešní době, jaká je polarita, když tady se životy intenzivně zachraňují, a ne tak daleko od nás se životy tak lehce ztrácejí. Nikdo z nás si neuměl představit, že by se něco takového (jako na Ukrajině) mohlo stát, a bohužel se tak děje...

Výjimečné chvíle s výjimečnými hrdiny

Pokračování ze strany 3



Nastal další slavnostní okamžik: Vedoucí koordinačního centra dárců dřeně MUDr. Jana Navrátilová představila dárcy, kteří v loňském roce věnovali někomu neznámému část sebe. „Dobří lidé žijí všude, jsme o tom přesvědčeni,“ zdůraznila.

Napětí stoupá, všichni přítomní už se nemohou dočkat okamžiku, kdy se poprvé setkají uzdravený pacient a ten, díky němuž žije.



Ocenění pro dárcy předávali patroni programu transplantací kostní dřeně mons. Václav Malý a herec Ondřej Vetchý. Oba si nezištné pomoci dárců velmi váží.



Nejdříve přišla Ingrid Beránková Ambruzová... poté dárkyně Jana Králová.



Jak jinak... za potlesku celého sálu velké objetí a velké dojetí.

Stipendium zamířilo do Ostravy



Letos bylo uděleno již po sedmé stipendium primáře Vladimíra Kozy, určené pro další rozvoj mladých hematologických odborníků. Tentokrát ho získal devětadvacetiletý MUDr. Ondřej Šušol, absolvent 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, který již bezmála tři roky pracuje na Klinice hematologie ostravské fakultní nemocnice.

Čím se zabýváte a jak stipendium využijete?

Starám se o naše hematologické pacienty a zároveň se podílím na výzkumném úkolu, který u nich posuzuje účinnost očkování proti covidu. Většina z nich, tím, že má oslabenou imunitu, může mít v důsledku toho oslabenou odpověď na očkování. A my tipujeme, kteří to jsou a jakým způsobem můžeme účinnost očkování posílit, anebo co jiného jim můžeme podat, abychom je chránili proti těžkému průběhu covidu.

Peníze ze stipendia bych rád využil na stáž na některém renomovaném zahraničním hematologickém pracovišti, abych získal další zkušenosti v oboru, který mě velice baví.

Ingrid, když se poprvé s Janou objaly, nemohla dojetím ani promluvit. Ale hned je obklopili novináři, kamery, všichni byli zvědaví, jaké mají pocity. Po nějaké chvíli se našel čas i pro Naději:

I: To byl nepopsatelný pocit, když jsem se setkala s Janou, která mi zachránila život. Svým způsobem jsem se ale obávala, jestli se jí budu líbit (úsměv).

J: Jak by ses mi mohla nelíbit? (úsměv)

I: Pak mi přišlo, že se známe tisíce let.

J: Já jsem si Ingrid (to jsem ještě nevěděla, že se tak jmenuje) představovala, a když lidé chodili do Obecního domu, říkala jsem si – je to tahle nebo tahle, má tmavé nebo světlé vlasy... a pak mě odvedli do salonku, kde jsem čekala. A moc jsem se na ten okamžik, až mě zavolají, abych se Ingrid představila, těšila.

I: Už jsme zjistily, že toho máme spoustu společného, kromě stejné krevní skupiny po transplantaci. Rády cestujeme, máme pejsky...

J: Mám syna a dceru, ta se mi vdala před pár dny, mám dva obrovské zážitky po sobě!

Kdo zachrání jeden lidský život, zachrání celý svět

(epitaf Oskara Schindlera)



Ingrid se představuje:

Narodila jsem se v květnu 1984 v Praze, rané dětství jsem prožila s rodiči a se svým mladším bráškou v Austrálii. Tam jsem také poprvé navštívila hodiny baletu, který se později stal nedílnou součástí mého života. Po návratu rodiny do Prahy jsem 10 let studovala na pražské Taneční konzervatoři a poté rovnou nastoupila do souboru Národního divadla, kde jsem působila 4 sezóny.

Věděla jsem, že baletky odcházejí do důchodu mladé, tak jsem si kladla otázku, co pak budu dělat. Společně s bratrem jsem proto začala studovat práva na anglo-americké vysoké škole. Tam jsem poznala svého budoucího manžela Ondru, společně jsme všichni tři odpromovali.

Před deseti lety jsme se vzali a žili šťastně a spokojeně až do ledna 2014, kdy jsem onemocněla leukémií. Ačkoliv to zní šíleně a samozřejmě to bylo nesmírně těžké, na průběh nemoci (pochopitelně díky dobrému konci) dnes vzpomínám jako na pozitivní zkušenost. Nikdy nezapomenu na naprosto úžasné nasazení, empatii a podporu ze strany lékařů, sestřiček a personálu Ústavu hematologie a krevní transfuze.

Lékaři mi brzy sdělili, že bez transplantace nemám naději přežít... a tak začalo čekání na dárcy, protože mezi příbuznými se vhodný nenašel. Zázrak v podobě dárkyně z Českého národního registru dárců dřeně, kterou jsem si pojmenovala Evelína, se objevil neskutečně rychle... Mohla jsem tak 25. 6. 2014, pouze půl roku poté, co se u mě nemoc projevila, absolvovat transplantaci.

Štěstí jsem měla i poté, když se štěp rychle ujal, po 4 týdnech jsem byla propuštěná domů a do půl roku jsem byla bez medikace. Po transplantaci mi začal nový život a čas plnit si sny, které mi málem unikly. A dokonce zhruba rok a půl po transplantaci jsem absolvovala zkoušky na patentového zástupce a o pár let později jsem s kolegyní založila vlastní patentovou a známkovou kancelář.

Aniž bych v to vůbec doufala, v březnu před dvěma roky přišel ten největší dar, který jsem díky své dárkyni, ČNRDD a ÚHKT mohla od nového života dostat, narodil se mi chlapeček! Nebyť dárkyně, nebyli bychom tady ani já, ani Ondrášek.

Můj život a život naší rodiny tak dostal úplně jiný rozměr, protože tolik štěstí si není možné ani představit.



Jana se představuje:

Narodila jsem se v Karlových Varech a tam jsem také vystudovala střední zdravotnickou školu a v roce 1994 nastoupila jako zdravotní sestra na interní oddělení v Karlovarské nemocnici...

V roce 1997 se mi narodila dcera Anežka a v roce 2000 syn Matyáš. Po mateřské dovolené jsem začala pracovat v soukromé plicní ambulanci, kde pracuji jako sestra a studijní koordinátor dosud. Minulý rok v době nouzového stavu jsem nastoupila jako sestra dobrovolník na Covid jednotku do Karlovarské krajské nemocnice...

Do registru dárců kostní dřeně jsem se zapsala asi ve svých 20 letech, protože dvouletá dcera mých přátel onemocněla leukémií a potřebovala dárcy, proto jsme zoufale hledali mezi kamarády. Dárcy se nenašel, ale holčičku nakonec vyléčili v Motole, ale já jsem byla rozhodnutá pomoci i někomu jinému.

Když se mi ozvali po takové době, tak jsem nejdřív nechápala, jak mě našli, ale neváhala jsem ani minutu a hned souhlasila s dalším kontaktem. Všechno šlo docela rychle a za pár týdnů jsem už byla na hematologicko-onkologickém oddělení FN Plzeň na odběru krvetvorných buněk.

Trochu obavy byly, ale věřila jsem, že vše zvládnou a dám naději neznámému člověku.

Otázka pro syna Matyáše Němečka:

Vaše máma je vlastně hrdinka, jaký je to pocit?

Až do dneška mi vlastně nedošlo, jak může někdo takhle ovlivnit cizí život, zachránit ho. Maminka to brala jako normální věc, že darovala svou dřeň, ani jsme o tom doma moc nemluvili, a když potom člověk vidí ty souvislosti, pozadí... je to úžasné!

Babička jako ŠANCE

Zdenka Wasserbauerová je pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně a Český národní registr dárců opravdový poklad. Léta neúnavně pomáhá, získává sponzory, díky nimž může nadace podporovat nemocné a jejich rodiny, vyšetřovat dárce, rozvíjet obor. Na svém kontě má přes dvacet tisíc mladých lidí, které do registru přivedla, z nichž již řada svými krvetvornými buňkami zachraňovala životy pacientů s vážnými nemocemi krvetvorby. Díky dokumentu Babička jako Šance, který režíroval její vnuk Pavel Jakeš, který sám jako dítě s leukémií bojoval, se o ní dozvěděli televizní diváci napříč republikou.

Jak dokument vznikl?

ZW: Vnuk studoval filmovou školu ve Zlíně. Chtěl natočit nějaký zajímavý dokument. A kdo by se k tomu nejlíp hodil, než babička v akci (úsměv). Dobře prostředí náborů dárců kostní dřeně zná, protože za mnou chodívá a pomáhá.

PJ: Již dlouho jsem se zaobíral myšlenkou, jakým způsobem skrze moji uměleckou a filmovou tvorbu podpořit registr dárců kostní dřeně. Načež se významný dokumentarista, režisér a dramaturg Jan Gogola ml., stal pedagogem Univerzity Tomáše Bati a já jsem tak získal možnost opustit hraný film a chopit se žánru dokumentárního, pod zkušeným vedením. I dokumentární film ale vyžaduje hrdiny, jejich osobní příběhy a já měl, jako na zlatém podnosu, naservírovaný osobní příběh mé vlastní babičky (úsměv) společně s příběhem, který já sám jsem prožil (úsměv). Příběh jsem sepsal do filmového námětu, který byl hodnocen Janem Gogolou mladším jako projekt, který by měl být realizován v profesionálních kruzích, obzvláště z důvodů distribuce, a tak sjednal schůzku s producentem České televize Dušanem Mulíčkem.

Souhlasila jste?

ZW: Nejdřív jsem se bránila. Ale neteř mě přemluvila, že to má význam, abych to přežila.

Přetrpěla?

ZW: No ano, nebylo to pro mě jednoduché. Jsem zvyklá mluvit na lidi, přesvědčovat je, ale sama sebe ukazovat, to se mi nelíbilo. Ale vydržela jsem (úsměv).

Musela jste si přece uvědomit, že to je ku prospěchu věci, že se třeba někteří mladí lidé, kteří dokument viděli, rozhodnou do registru vstoupit, transplantacím programu kostní dřeně pomáhat.

ZW: Asi máte pravdu, protože se po odvysílání dokumentu ta problematika dostala více do povědomí a zvedl se zájem lidí.



PJ: Registrace jsou individuální záležitosti, není nám tedy známo přesné výsledné číslo, kolik lidí film inspiroval k zapojení se do registru a kolik ze zájemců film uvedli jako důvod v přihlášce. Ale máme s jistotou potvrzeno, že díky filmu se registrovalo 200 zájemců, což jsou 2 zachráněné životy a pro mě nejvýznamnější autorský pocit, který jsem zažil.

Mrzí vás, že se do dokumentu něco nedostalo, co by tam mělo být?

ZW: Je mi líto, že jsme málo zdůraznili, že na těch náborových akcích nejsem sama, ale řada dalších lidí, kteří mi pomáhají dárce získávat.

PJ: Aktuálně připravuji náměty a synopse osobních příběhů dalších lidí, kteří jsou součástí nejen babiččiny cesty rozšiřování registru. Snad se nám je podaří realizovat a zahrnout do nich babiččino poděkování.

Babička jako Šance se bude promítat i na přelomu května a června na 62. Mezinárodním filmovém festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně. Budete tam?

ZW: Na tento festival jezdím pravidelně, vždycky během festivalových dnů získáme řadu dárců. Vnuk slíbil, že tam bude se mnou a bude mi pomáhat. A představte si, že po promítání dokumentu se mnou bude beseda. Chtěla bych tam vzít Magdu Máčalovou, matku tří dětí, z nichž Anička se po transplantaci kostní dřeně od sestřičky uzdravila. Magda je učitelka a umí ten příběh, který ukazuje, jak je transplantace pro záchranu životů nesmírně důležitá, hezky vyprávět. Věřím, že se ve Zlíně zas Český národní registr dárců rozroste.

PJ: Promítání filmu bude rozšířeno o besedu s babičkou, mnou jako režisérem a popřípadě některými členy štábu. Jsem hlavně rád, že film bude znovu mít další rozsáhlé možnosti inspirovat lidi k zapojení se do registru dárců kostní dřeně.

Odkaz na film:

<https://www.csfed.cz/film/1133198-babicka-jako-sance/rehled/>

Neváhali, přijeli a darovali...

... od listopadu 2021 do dubna 2022 krvetvorné buňky neznámému nemocnému. Děkujeme.



Obláček se ze snu mění v realitu



Miroslav Holub

Představoval si nové, vzdušné prostory, kde budou léčeni pacienti i jejich blízcí, lékaři a zdravotnický personál, obklopeni krásným prostředím. Snil, že v nich budou soustředěny všechny ambulance a ordinace, stacionář k dennímu podávání chemoterapie, separátory, laboratoře a kanceláře registru i nadace, ale také přednáškový sál. K vytvoření návrhu nadčasové stavby ze skla a oceli oslovil světoznámou architektku Evu Jiříčnou, kterou natolik zaujal, že skutečně tuto výzvu přijala.

Po řadě let, kdy po skonu Vladimíra Kozy vedení Českého národního registru dárců dřeně dále usilovalo o všechna povolení k nástavbě a upřímně řečeno instituce si žádost často přehazovaly jako horký brambor, byla nadstavba ze skla a oceli osmipatrové budově ve Fakultní nemocnici v Plzni na Lochotíně v březnu tohoto roku zahájena.

Český národní registr dárců dřeně si je vědom velkých problémů ve stavebnictví a složitosti stavu české ekonomiky, přesto stavbu od-

Takzvaný Obláček, dvoupodlažní objekt přímo nad Hematologicko-onkologickým oddělením FN Plzeň, s již nevyhovujícím ambulantním traktem, si před 11 lety vysnil primář Vladimír Kozá.

startoval, protože je skutečně nezbytné zlepšit prostředí pro výkon náročné zdravotní péče na hematologicko-onkologickém oddělení a zvýšit standard pro samotné pacienty. „Samotnému zahájení stavby byla věnována velká pozornost v přípravné fázi, kde probíhala úzká koordinace s provozem hematologicko-onkologického oddělení a Investičním oddělením FN Plzeň. I tak se stavba stala rušivým elementem a dílčím způsobem ztížila vlastní provoz nemocnice,“ uvádí Miroslav Holub, který má celou stavbu projektově na starosti.

Stavba pokračuje podle přijatého harmonogramu. „Začátkem května bylo dokončeno na 60 % ocelové konstrukce a byly zahájeny stavební práce uvnitř budovy. Kvůli ochraně pacientů bylo nutné vystěhovat prostory hematologicko-onkologického oddělení v osmém podlaží. Díky profesionálnímu přístupu pracovníků HOO a kvalitnímu přístupu Investičního odboru FN Plzeň, společně s Odborem údržby FN Plzeň, se to podařilo bez velkých problémů,“ zdůrazňuje Miroslav Holub.

Stavba vstupuje do své druhé fáze. Práce jsou rozšířeny o realizaci podpůrných činností uvnitř budovy a jsou zahájeny činnosti spojené s dodávkou technického zabezpečení budovy. „Věříme, že se během května také podaří zamezit negativním dopadům klimatických podmínek na odhalená a demontovaná místa stávající budovy. Zejména tato oblast nás v jarních měsících trápila a byla obtížně udržitelná s ohledem na větrné dny,“ popisuje Miroslav Holub.

Cílem Českého národního registru dárců dřeně je v tomto roce uzavřít plášť budovy a zejména nastavit takovou strategii, která vlastní stavbě zajistí bezproblémové pokračování dalších etap. Hotovo by mělo být v roce 2024. Pak se Plzeň bude moci chlubit Obláčkem z dílny Evy Jiříčnej, a především pacienti a zdravotnický personál budou užívat jeho promyšlené výhody.



Poklepání na základní kámen



Ředitel ČNRDD Daniel Pagáč a hlavní koordinátorka náboru Věra Šilerová

Zachránili mě za pět minut dvanáct

Lukáš Stejskal žije v nádherném městě Český Krumlov. Před čtyřmi roky vážně onemocněl. Žije díky neznámému dárci kostní dřeně a vzorné péči lékařů. Pracoval ve stavebnictví, a tak nejdřív velkou únavu přičítal náročnému povolání. To, že během měsíce zhubnul o deset kilo, špatně se mu dýchalo a po těle se mu dělaly podivné modřiny, ho dovedlo k praktické lékařce. „Udělal mi CRP test a poslali mě do českobudějovické nemocnice. Tam zjistili, že mám akutní leukémii a řekli, že musím na specializované pracoviště buď do Prahy nebo do Plzně.“

„Jsem nesmírně rád, že jsem zvolil Hematologicko-onkologické oddělení Fakultní nemocnice Plzeň. Jsou tam na velmi vysoké úrovni, nejen co do odborné péče, ale i ve vztahu lékařů a sester k pacientům. Nedám prostě na Plzeň dopustit,“ zdůrazňuje. Ví, o čem mluví, dohromady tam strávil téměř tři čtvrti roku. Chemoterapie, mezi nimi vždycky pár dní doma.

Lékaři došli k rozhodnutí, že mu život může zachránit jen transplantace kostní dřeně. Mezi příbuznými se žádný vhodný dárců nenašel. Český národní registr dárců dřeně proto rozeslal do světa popis jeho tkáňových (transplantačních) znaků s cílem najít mezi desítkami milionů dobrovolníků, zapsaných v registrech dárců všech vyspělých zemí, takového, jehož tkáňové znaky jsou maximálně podobné a který by byl ochoten své krvetvorné buňky darovat.



Lukáš Stejskal s přítelkyní v době nemoci



Lukáš Stejskal s přítelkyní dnes

Našel se. Letos 24. dubna to byly čtyři roky ode dne, kdy se tehdy šestatřicetiletý Lukáš Stejskal podruhé narodil. „Když vám kapou do žíly krvetvorné buňky, samozřejmě myslíte na toho, kdo vám je nezištně daroval. Přejete si, aby se ujal, nejen kvůli sobě, ale i kvůli němu, aby ta jeho nezištná oběť nebyla marná. Dal mi úžasnou šanci, abych se uzdravil.“ Ví jen, že není z České republiky.

Samozřejmě, že po transplantaci, kdy se tělo pralo s cizími buňkami, měl krušné chvíle. Ale věří, že velkou roli v uzdravení hraje psychika. „Pokud člověk nebude poslouchat, co mu řeknou doktoři, nedopadne to dobře. Nesmí nad tím hloubat, jestli mají pravdu. 90 % úspěchu je v tom, jak si to člověk přerovná v hlavě. Spoustu věcí přehodnotíte, malichernosti, kvůli kterým jste se rozčiloval, vám přijdou k smíchu. Koukáte se na svět trochu jinak.“

Ovšem přiznává, že měl těžké chvíle. Maminka a přítelkyně ho podržely. Ale Krumlov je od Plzně 160 kilometrů daleko, nemohly jezdit často. Palce mu držely i dvě dcerky, tehdy ve věku 6 a 7 let. Chtěly přijet, ale on nechtěl, aby ho viděly v tak zbedňovaném stavu. „Když jsem se tehdy podíval do zrcadla, tak jsem viděl, jak budu vypadat, až budu starý,“ směje se.

Dnes se cítí dobře. (Začátkem května byl na Hematologicko-onkologickém oddělení FN Plzeň na pravidelné kontrole a s výsledky byl MUDr. Michal Karas spokojený). Zatím ve své profesi pracovat nemůže, má invalidní důchod a nesmí se přepínat. „Ale třeba se jednou vrátím. Kutím kolem domu, baví mě motory, motoroky, s přítelkyní rádi cestujeme, prostě pohoda. Samozřejmě, pořád se hlídám, jestli jsem v pořádku... když mě propouštěli, tak mi říkali – pane Stejskal, vy jdete zatím jen na dovolenou, za pět až osm let si budeme jíst, že jste se uzdravil. Musím zaklepat, zatím mám výsledky výborné, teď jsem byl zase na kontrole v Plzni, naposledy mi brali dřeně a výsledky dobré,“ uzavírá pacient.

Dárcovská centra v České republice

Brno – Fakultní nemocnice Brno
Transfuzní a tkáňové oddělení
Jihlavská 20, 625 00 Brno, tel.: +420 532 233 760
Provozní doba: Út, St, Pá: 6.30–8.00 hodin

České Budějovice – Nemocnice České Budějovice, a.s.
Transfuzní oddělení
B. Němcové 585/54, 370 01 České Budějovice
tel.: +420 387 873 345, +420 723 082 509
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–11.00 hodin

Hradec Králové – Fakultní nemocnice Hradec Králové
Transfuzní oddělení
Sokolská tř. 581, 500 05 Hradec Králové, tel.: +420 495 833 526
Provozní doba: Po–Pá: 8.00–11.00 hodin

Liberec – Krajská nemocnice Liberec a.s.
Transfuzní oddělení
Baarova 15, 460 63 Liberec 1, tel.: +420 485 312 289
Provozní doba: Út, Čt: 13.00–15.00 hodin

Olomouc – Fakultní nemocnice Olomouc
Ústav imunologie
I.P. Pavlova 185/6, 779 00 Olomouc
tel.: +420 602 516 871 (pro dárců), tel.: +420 585 632 375 (ostatní)
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Ostrava – Fakultní nemocnice Ostrava
Krevní centrum
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba, tel.: +420 597 374 441
Provozní doba: PO, ÚT, ST, PÁ: 7.00–14.30, ČT: 7.00–18.00

Plzeň – Fakultní nemocnice Plzeň
Hematologicko-onkologické odd., Dárcovské centrum-Separátor
Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň, tel.: +420 377 103 825
Provozní doba: Po–Pá: 9.00–13.00 hodin

Praha – Oddělení hematologie a krevní transfuze,
Ústřední vojenská nemocnice - Vojenská fakultní nemocnice
U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha, tel.: +420 973 203 217
Po–Pá: 7.00–10.30 hodin

Ústí nad Labem – Krajská zdravotní a.s.,
Masarykova nemocnice, o.z., Transfuzní oddělení
Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem,
tel.: +420 477 113 453
Provozní doba: Po–Pá: 10.00–13.00 hodin

Najít vhodného dárců kostní dřeně je při léčbě leukémie klíčové. Bohužel, každý 4. pacient správného dárců nenajde.
Co když to budeš právě ty, kdo může zachránit lidský život?



Ukázali, že mají srdce na správném místě



49 hrdinů se mezi nás přidalo na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity.



Jezdíme i do firem – tady se k nám přidávají zaměstnanci Honeywell Aerospace Olomouc.



Znojensko opět jelo na dřevě a do registru zapsalo krásných 37 dobrovolníků.



Obchodní akademie T. Bati a VOŠE ve Zlíně rozšířila naše řady o skoro třicetku mladých srdcařů ochotných pomoci.



Ohlédnutí za Academia Film Olomouc, kde se k nám přidalo 30 mladých dobrovolníků se srdcem na správném místě!



166 nadějí na život pro nemocné pacienty, to byl úspěšný nábor mezi studenty v Uherském Hradišti a ve Zlíně.

Staň se hrdinou!

Výzva, ke které se přidali studenti vysokých škol i hasiči a zapsali se k nám do registru. Zapojili se studenti Fakulty bio-medicínské inženýrství ČVUT, studenti třetí lékařské fakulty Univerzity Karlovy a několik hasičských sborů. Dohromady se tak náš registr rozrostl za jeden den o neuvěřitelných cca 350 dobrovolníků!



Šance pomáhá šanci pro nemocné

Nezisková organizace Šance Olomouc, která od roku 1991 pomáhá hematologicky, onkologicky a chronicky nemocným dětem a jejich rodinám na Dětské klinice Fakultní nemocnice Olomouc, v roce 1997 mezi své činnosti přidala i získávání dárců kostní dřeně. V Obecním domě převzala za léta vynikající spolupráce Cenu za nemateriální činnost její ředitelka Herta Mihálová.

Spolupráce Šance s programem dárcovství kostní dřeně začala tak: V roce 1997 se v olomoucké nemocnici léčil s leukémií vnuk Zdenky Wasserbauerové Pavlík. Přátelil se na pokoji se stejně starým chlapcem, jehož život mohla zachránit jediné transplantace kostní dřeně, bohužel se nenašel dárcé. Zemřel. Když se to paní Zdenka v nemocnici dozvěděla, rozplakala se.

Tehdejší přednosta olomoucké Dětské kliniky prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc., jí tehdy řekl – nemá smysl plakat, musíme bojovat a něco dělat pro to, aby bylo co nejvíc dárců kostní dřeně, a tedy co nejvíc zachráněných životů.

Zdenka Wasserbauerová si tuto myšlenku s energií sobě vlastní vzala, jak víme, za svou a Šance se postupně přidala. „Když jsme získali nějaké finanční prostředky, tak jsme je přerozdělili a část poslali i Nadaci pro transplantace kostní dřeně. Vozila jsem paní Zdenku při nábořech na odběry, vozila jsem sestřičky z laboratoře, které odběry dělaly, pomáhala jsem vyplňovat dotazníky s těmi, kteří se do registru hlásili, zajímala se



Herta Mihálová s MUDr. Pavlem Jindrou (vpravo) a MUDr. Tomášem Svobodou (vlevo)

o celou problematiku dárcovství. A letos jsem udělala první odběry úplně samostatně,” usmívá se Herta Mihálová.

Děti, které leží na hematologickém oddělení olomoucké Dětské kliniky tvoří ve volných chvílích různé drobnosti. „Když se mladí lidé ozvou, že by se chtěli přihlásit do registru dárců kostní dřeně, domluvíme si s nimi čas, my je pohostíme, uděláme se štětinkami sěr vzorku slin z dutiny ústní, dáme jim poukázku na litr argentinského vína a dostanou andílka pro štěstí, kterého vyrobily nemocné děti,” vypráví paní Herta.

Z ocenění neziskové organizace, kterou vede, má velkou radost. „Vloni jsme měli 30 let od založení Šance. To jsme dárcovství kostní dřeně v covidové době příliš pomáhat nemohli. Ale letos jsme začali dělat víc akcí, abychom získali nové dárcy. Zapojila jsem i dceru, která jako mladý člověk samozřejmě umí pracovat se sociálními sítěmi, medií a chce šířit osvětu mezi svou generací, že vyšetření před přihlášením do registru nebolí, nebolí ani odběr krvetvorných buněk, ale může někomu, kdo by jinak zemřel, zachránit život.“

Z dalších dobrých zpráv...

Český národní registr dárců dřeně podporuje plně partnerský registr dárců kostní dřeně na Ukrajině. S vedením ukrajinského registru jsme v kontaktu a prakticky ihned jsme tamnímu registru odeslali finanční pomoc. Zároveň zjišťujeme možnosti nefinanční pomoci. Naši příznivci přispěli na motolskou sbírku na léčbu ukrajinských onkologicky nemocných dětí. Těch už byly do Motola převezeny na dvě desítky.

K náboru dobrovolných dárců dřeně se přidala dvě nová registrační centra, a to AGEL Transfuzní služba v Bruntálu a Transfuzní oddělení FN U svaté Anny v Brně a zapsali už nové dárcy. **Děkujeme!**

Také letos brázdíme Českou republiku krásným vozem, a to díky spolupráci s Volvo Car Česká republika! Celkem jsme s vozem loni najezdili zhruba 10 tisíc kilometrů a zapsali 664 nových dobrovolníků. Taková čísla znamenají pět až šest zachráněných životů. A to není vůbec málo! Doufáme proto, že letos toho nalítáme ještě víc.

Po dvouleté odmlce způsobené covidem Gymnázium v Plzni na Mikulášském náměstí opět uspořádalo tradiční turnaj v sálové kopané. Letošního již 20. ročníku Memoriálu našeho bývalého kolegy dr. Vrátí Kdýra se zúčastnilo 15 družstev chlapců a 9 družstev dívek vyšších ročníků a 7 družstev hochů a 5 družstev dívek nižších ročníků. Tradičně byla uspořádána sbírka pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně, na kterou se letos od hráčů vybralo celkem 7 784 Kč.



Oceněná dárkyně Kateřina Vaňková

Doufám, že to dobře dopadlo

Jsem z Teplic, pracuji jako lékařka na dětském oddělení teplické nemocnice. S manželem, který pracuje u Policie České republiky, tancujeme, to mě moc baví. Do registru jsme se přihlásily s kamarádkou, už když jsme byly v prvním ročníku na medicíně. Za šest let mne oslovili a mně to přišlo neuvěřitelné, že zrovna já jsem vybraná pro někoho těžce nemocného, neváhala jsem ani chvíli. Brali mi buňky v narkóze z lopaty kosti kyčelní. Nebála jsem se, neměla jsem pak žádné potíže, já naprosto důvěřuji lékařům (smích). Myslím na toho, komu v žilách koluje moje krev a doufám, že jsem mu pomohla k uzdravení.

Oceněná dárkyně Nikola Lacková

Nejkrásnější věc, která mě potkala

Jsem z Kroměříže, pracuji v místním Kauflandu jako vedoucí směny, ráda cvičím, čtu, tančím, jsem společenská, věnuju se svým dvěma francouzským buldočkům, prostě vedu normální život. Do registru jsem se zapsala v roce 2016, když onemocněl bratr mého kolegy leukémií. Hledali mu dárce kostní dřeně, proto jsme všichni z práce vstoupili do Českého národního registru dárců dřeně. Říkala jsem si, že by to bylo super, kdybych někdy mohla někomu pomoci... ale pak na to, že je v registru, člověk nemyslí, a když mi zavolali, že jsem vhodný dárce, byla to pro mě nejkrásnější věc, kterou jsem mohla udělat. Neváhala jsem ani minutu, měla jsem obrovskou radost. Odebírali mi krvetvorné buňky na separátoru, to je jednoduché. Moc si přeju, aby to na té druhé straně dopadlo dobře.



Tak jsme se dočkali

Po dvouleté koronavirové pauze, která nedovolila v Plzni uspořádat oblíbený workshop se závěrečným koncertem Gospel až na dřeň, se na přelomu letošního dubna a května znovu rozezněly prostory plzeňského kostela Evangelické církve metodistické Maranatha gospelovým zpěvem. Závěrečný nedělní koncert byl velkolepý. Zpívalo na 100 účastníků akce, kteří se sjeli z celé republiky, mezi nimi



nechyběli ani členové oblíbeného plzeňského gospelového sboru Touch of Gospel. Dovedete si představit tu sílu? Byla to oslava života, po jakém toužíme ...

Výtěžek ze vstupného, letos 41 750 Kč, jako vždy putoval k Nadaci pro transplantace kostní dřeně.



**Leukemie nezná COVID ani VÁLKU,
můžete darovat 100 korun na naději na život.
DĚKUJEME!**



Nadace pro transplantace
kostní dřeně

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň
e-mail: nadace@kostnidren.cz



Český národní registr
dárců dřeně

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň
e-mail: database@kostnidren.cz

www.kostnidren.cz

Konto ČSOB 4343043/0300
Tisk + DTP: Euroverlag Plzeň, www.euroverlag.cz
Grafické zpracování: Lenka Marešová
Redakce: Klára Conková, Jana Kořínková,
Petra Matušková, Jana Navrátilová,
Vanda Staňková, Tomáš Svoboda, Mája Švojciová
a spolupracovníci
Neprodejně. Ev. číslo MK ČR E 19927.
ISSN 2533-7041